

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΥΠΟ ΔΙΩΓΜΟΝ. ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ «ΕΟΡΤΑΣΜΩΝ» (Ιούνιος 2005)

Συγγραφέας: ΗΛΙΑΣ ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ

Φέτος «γιορτάσαμε» την παγκόσμια ημέρα περιβάλλοντος (5η Ιουνίου) με τους δρόμους γεμάτους από λόφους σκουπιδιών - συνηθισμένο το φαινόμενο θα έλεγε κανείς... Μα, αυτό ακριβώς είναι το πρόβλημα: το ότι συνηθίσαμε στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος χωρίς καν να αντιδρούμε! Οι όποιες εξαιρέσεις επιβεβαιώνουν απλώς τον κανόνα που δείχνει- δυστυχώς - ότι πάσχουμε από αυξανόμενο πολιτικό και κοινωνικό μιθριδατισμό.

Να θυμηθούμε επίσης, με την ευκαιρία αυτή, ότι και η 17η Ιουνίου που έχει καθιερωθεί από τον ΟΗΕ ως παγκόσμια ημέρα για την καταπολέμηση της ερημοποίησης (ενός άλλου περιβαλλοντικού εφιάλτη), «γιορτάζεται» και αυτή με τους κόμπους της χώρας μας υποβαθμισμένους από την αλατοποίηση του εδάφους, την υφαλμύρωση, τη ρύπανση και την εξάντληση του υδροφόρου ορίζοντα.

Από την άλλη, οι πρωτοβουλίες περιβαλλοντικού ακτιβισμού, ενίοτε με κάποια δόση βερμπαλισμού, πυκνώνουν διαρκώς τόσο σε τοπικό και εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως π.χ. «οι αστικές πράσινες ημέρες» (urban green days), «η ευρωπαϊκή πράσινη εβδομάδα» κ.λπ. Έχουμε μιλήσει και εξακολουθούμε να μιλάμε κατά κόρον για την περιβόητη «βιώσιμη» ή «αειφόρο» ανάπτυξη, η οποία στηρίζεται στην αρχή της διαχρονικής αλληλεγγύης των γενεών και απαιτεί οι σημερινές γενιές να φροντίζουν για τις επόμενες. Εμείς όμως προχωρούμε σε ρυθμίσεις (π.χ. βλέπε ΟΤΕ) που στερούν αυτήν ακριβώς τη δυνατότητα από την επόμενη γενιά, να ζήσει τουλάχιστον όπως εμείς - αν όχι καλύτερα! Επιθυμούμε όλοι μας την κοινωνική, οικονομική, εδαφική συνοχή στην Ευρώπη προς όφελος της ανάπτυξης, της ευημερίας και της ποιότητας ζωής των λαών, αλλά κάνουμε ότι μπορούμε για να δημιουργήσουμε μια κοινωνία των δύο τρίτων, αν όχι των δύο πέμπτων! Οι περισσότερες πολιτικές μας - εθνικές αλλά και ευρωπαϊκές - προς τα εκεί φαίνεται να οδηγούν. Το γαλλικό «όχι» δεν ήρθε από το πουθενά...

Στη χώρα μας, ειδικό τον τελευταίο καιρό, δεκάδες είναι τα παραδείγματα περιβαλλοντικών εκτροπών και αδιεξόδων. Η λυματολόσπη της Ψυτάλλειας απειλεί να

«πνίξει» πολιτικούς ιθύνοντες και τεχνοκράτες μαζί. Οι ημιυπαίθριοι χώροι, ως στοιχείο ποιότητας του δομημένου περιβάλλοντος, δεν μπορούν να υπάρξουν γιατί κλείνονται παράνομα και κανένας δεν μπορεί να ελέγξει τίποτε! Οι διοικήσεις των φορέων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών (εθνικών δρυμών, θαλάσσιων πάρκων κ.λπ) βρίσκονται μετέωρες μεταξύ... φθοράς και αφθαρσίας, ακάλυπτες από το αρμόδιο υπουργείο, όταν δεν αντικαθίστανται από κάποιους για τους οποίους ταιριάζει η παροιμία «έβαλαν τον λύκο να φυλάει τα πρόβατα». Το παράδειγμα του πάρκου της Ζακύνθου - για το οποίο αναμένεται βαρύ πρόστιμο αν δεν ληφθούν μέτρα - είναι χαρακτηριστικό. Η προϊούσα τιμμεντοποίηση της υπαίθρου στα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου, είτε με το πρόσχημα των επενδύσεων είτε με τη δικαιολογία της «λαϊκής» εξοχικής κατοικίας (όταν δεν πρόκειται για τις γνωστές και προκλητικές ναοδομικές παρανομίες), συμπληρώνει την εικόνα των προσβολών που υφίσταται καθημερινό το εύθραυστο ελληνικό τοπίο.

Σε μια χώρα όπου το φυσικό περιβάλλον - παρά τα παχιά λόγια - τίθεται από την κυβέρνηση στις... τελευταίες προτεραιότητές της και η κοινωνία - λόγω της γενικότερης ζοφερής κατάστασης - το κατατάσσει στα τελευταία προβλήματα που την απασχολούν, δεν μπορεί να υπάρχει αισιόδοξη πρόβλεψη για το μέλλον. Επιπλέον η ποιότητα του περιβάλλοντος, ως καταναλωτικού αγαθού με την ευρεία έννοια, δεν υπάρχει στην ατζέντα του καταναλωτικού κινήματος (πολύ περισσότερο που δεν υπάρχει καν αξιόλογο καταναλωτικό κίνημα στη χώρα μας).

Δυστυχώς, η τραγική αλήθεια είναι ότι για τις νεοφιλελεύθερες αντιλήψεις, σε καιρούς οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, το περιβάλλον αποτελεί περιωπή πολυτέλεια. Όπως ακριβώς συμβαίνει σήμερα: βρίσκεται συνεχώς υπό διωγμόν από την πολιτεία, αλλά και από το γενικότερο πλέγμα οικονομικών συμφερόντων. Φαίνεται ότι στο πεδίο της περιβαλλοντικής προστασίας, «για να γυρίσει ο Ήλιος θέλει δουλεία πολλή».

Το παρόν άρθρο δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ" την Τετάρτη 15 Ιουνίου 2005, σ. 6.